

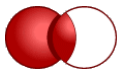
BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO

HRVATSKI
JEZIK

IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
ZA 2013.GODINU

Sarajevo, Veljača 2014.godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: + 387 (0) 33 723 550, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

(Hrvatski jezik)

**IZVJEŠĆE O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
za 2013. godinu**

Sarajevo, Veljača 2014. godine

KAZALO

1	UVOD	1
2	PODNOŠENJE GODIŠNJEG IZVJEŠĆA O AKTIVNOSTIMA	2
3	NADLEŽNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	3
4	ORGANIZACIJA UREDA ZA REVIZIJU	4
5	RUKOVOĐENJE.....	4
5.1	Stručni kolegij.....	5
5.2	Stručni savjet	6
6	SUDJELOVANJE U RADU KOORDINACIJSKOG ODBORA.....	6
7	SURADNJA SA PARLAMENTARNIM POVJERENSTVOM ODGOVORNIM ZA REVIZIJU	7
8	FINANCIJSKA REVIZIJA.....	8
8.1	Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH	11
8.2	Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona.....	13
8.3	Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija.....	15
8.4	Sektor za finansijsku reviziju javnih poduzeća.....	16
8.5	Revizijsko mišljenje u revizijskim izvješćima.....	17
9	SEKTOR ZA REVIZIJU UČINKA.....	19
10	SEKTOR ZA INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE	20
10.1	Implementiranje IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti	20
10.2	IT revizija u funkciji finansijske revizije.....	21
11	ODJEL ZA RAZVITAK, METODOLOGIJU I KONTROLU KVALITETA.....	22
12	ODJEL ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE	23
12.1	Pravni poslovi	23
13	ODJEL ZA FINANCIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE	24
13.1	Izvršenje Proračuna Ureda za reviziju za 2013. godinu	26
14	ODJEL ZA LJUDSKE RESURSE, KOMUNIKACIJE I MEĐUNARODNU SURADNJU	27
14.1	Ljudski resursi	27
14.2	Razvitak ljudskih resursa	28
14.2.1	Vanjska edukacija uposlenih.....	29
14.2.2	Unutarnja edukacija uposlenih.....	30
14.2.3	Ostala edukacija uposlenih	30
14.3	Komunikacije.....	30
14.4	Međunarodna suradnja	31
14.5	Projekti i međunarodne institucije sa kojima je ostvarena suradnja	32
15	ZAKLJUČNI REZIME	33

1 Uvod

Sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» br. 22/06), Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine dužan je podnijeti Godišnje izvješće o aktivnostima, koje pored informacija o poslovanju sadrži i finansijsko izvješće Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju).

Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine uređeni su pravni položaj i sjedište, glavne funkcije, rukovođenje, nadležnosti i ovlasti, osiguranje kvaliteta rada, izvješćivanje i objavljivanje izvješća, financiranje, kao i druga pitanja od značajnosti za rad ove specijalizirane neovisne Vrhovne institucije za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prema Zakonu o reviziji, Ured za reviziju u vršenju svojih dužnosti i nadležnosti, neovisan je i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije, ako predmetnim Zakonom nije drugačije određeno. Temeljni dokument za utvrđivanje neovisnosti vrhovnih revizijskih institucija (članica INTOSAI-a) je Limska deklaracija o smjernicama za pravila revizije usvojena na IX Kongresu INCOSAI-a u Limi. U dokumentu je navedeno: „Vrhovne revizijske institucije mogu postići svoje ciljeve objektivno i efikasno samo ako su neovisne od subjekata revizije i zaštićene od vanjskih utjecaja”.¹ Limska deklaracija utvrđuje da se neovisnost vrhovnih revizijskih institucija ustanovljava ustavom, a zakonom vrhovne revizijske institucije detaljnije se definira ta neovisnost, kako same revizijske institucije, tako i uposlenika koji, u ime vrhovne revizijske institucije, obavljaju povjerene zadatke. Ured za reviziju, u svom radu, primjenjuje Međunarodne INTOSAI standarde revizije, odnosno ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini. Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (International Standards of Supreme Audit Institutions – ISSAI sastoje se od dokumenata usvojenih od strane INCOSAI-a (Kongresa Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI), koji za cilj imaju upravljanje profesionalnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (VRI). Standardi obuhvataju preporuke u svezi sa zakonskim, organizacijskim i profesionalnim preduvjetima, kao i način obavljanja, kako revizijskih, tako i svih drugih zadataka, koji se mogu povjeriti vrhovnoj revizijskoj instituciji. Pored toga, a prigodom revizije javnih poduzeća, u kojima država ima vlasnički udjel od 50% plus jedna dionica ili više, revizori se koriste revizijskim standardima Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Primjena Međunarodnih standarda revizije i Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine osigurava da uposlenici Ureda za reviziju i druge osobe, koje vrše bilo koje funkcije u vrhovnoj revizijskoj instituciji, rade sukladno profesionalnim pravilima. Ured za reviziju, sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Međunarodnim revizijskim standardima donio je smjernice i druga akta neophodna za primjenu revizijskih standarda.

¹ Koordinacijski odbor VRI u BiH: INTOSAI revizijski standardi („Službeni glasnik BiH“, br. 5/2001.) i Okvir Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija-ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br.38/2011 i „Službene novine FBiH“, br.30/2011.

Unutarnjim propisima, pravilima i procedurama uređeni su funkcioniranje i rad Ureda za reviziju. U 2013. godini unaprijeđena su unutarnja normativna akata i prateće smjernice i procedure.

Kao nepolitična institucija, Ured za reviziju, u izvršavanju svojih nadležnosti, poštiva principe objektivnosti, nepristranosti, neovisnosti i pouzdanosti, uz svakodnevnu primjenu općeprihvaćenih Međunarodnih standarda revizije, Vodič za reviziju javnog sektora, Vodič za kontrolu kvaliteta revizije, Etički kodeks za revizore u javnom sektoru, Procedure i smjernice za provođenje revizije, samo su neki od ključnih dokumenata, kojih se pridržava revizijsko osoblje u svom radu i koji su ujedno i garant za postizanje kvaliteta revizijskog rada i izvješćivanja.

Ured za reviziju nije nadležan poduzimati nikakve aktivnosti, izvan onih koje se zahtijevaju Zakonom o reviziji, ako smatra da te aktivnosti nisu sukladne njegovim dužnostima, ili ukoliko bi njihovo obavljanje spriječilo ispunjenje obveza Ureda za reviziju, prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Protekla, 2013. godina bila je i u znaku obveznih aktivnosti proisteklih po dobijanju certificiranja Sustava menadžmenta kvaliteta i u tom kontekstu uložen je maksimalan napor kako bi se zadovoljilo uvjetima, koje zahtijeva Sustav menadžmenta kvaliteta prema ISO-9001:2008. U kontekstu toga, u 2013. godini vršen je nadzor nad aktivnostima koje podrazumijeva Sustav menadžmenta kvalitetom po svim segmentima, kako bi se ispunili svi zahtjevi Standarda ISO 9001:2008 i s uspjehom, u 2014. godini, nastavio primjenjivati Sustav menadžmenta kvalitetom (QMS), uz stalnu obvezu njegovog održavanja i poboljšavanja sukladno zahtjevima Standarda ISO 9001:2008.

2 Podnošenje Godišnjeg izvješća o aktivnostima

Godišnje izvješće o aktivnostima Ureda za reviziju dostavlja se Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju.

Kroz provođenje revizija, Ured za reviziju je u 2013. godini, osigurao neovisna mišljenja o izvršenju proračuna i finansijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade FBiH, proračunskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način je doprinio pouzdanom izvješćivanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ured za reviziju je, u protekloj godini, blagovremeno informirao odgovorne institucije i javnost o svojim nalazima i preporukama, kroz pravovremeno i javno objavljivanje revizijskih izvješća.

Temeljem realiziranja Plana i programa rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, i drugih aktivnosti, koje su se paralelno odvijale uz redovan proces rada, sačinjeno je ovo izvješće o aktivnostima Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2013. godinu.

3 Nadležnosti Ureda za reviziju

Nadležnost Ureda za reviziju, sukladno odredbama Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine obuhvata sve javne institucije u Federaciji Bosne i Hercegovine. Prema Zakonu o reviziji, generalni revizor svake godine, nakon konzultacija sa zamjenikom generalnog revizora donosi godišnji plan revizija. U godišnji plan revizija uključuju se zakonski obvezne revizije, a sukladno raspoloživim resursima (ljudskim i finansijskim). Planom se utvrđuju i revizije za koje ne postoji kontinuirana godišnja obveza, a koje se određuju temeljem kriterija za odabir klijenata za reviziju.

1. Obvezne revizije
 - a) Parlament Federacije Bosne i Hercegovine;
 - b) Predsjednik i dopredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine;
 - c) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i njena ministarstva;
 - d) Javni fondovi, zavodi i agencije.
2. Revizije za koje ne postoji kontinuirana obveza
 - a) Skupštine i vlade kantona na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uključujući izvršenje kantonalnih proračuna;
 - b) Općine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine;
 - c) Sve proračunske institucije koje se direktno financiraju iz proračuna koje usvajaju parlament, skupštine kantona i općinska vijeća;
 - d) Izvanproračunska sredstva koja mogu biti uspostavljena zakonom (na federalnoj i kantonalnoj razini);
 - e) Sredstva koja su kao zajam ili grant za Bosnu i Hercegovinu osigurana nekoj instituciji, ili projektu u Federaciji Bosne i Hercegovine od međunarodnih tijela i organizacija;
 - f) Sredstva osigurana iz proračuna bilo kojoj drugoj instituciji, organizaciji ili tijelu.
3. Nadležnost Ureda za reviziju obuhvata i poduzeće u kojem država ima vlasnički udjel od 50% plus jednu dionicu ili više.
4. Revizija uključuje i sve finansijske, administrativne i druge aktivnosti, programe i projekte kojima upravlja jedna ili više institucija iz gore navedenih tijela, uključujući procesiranje i prihode od prodaje imovine, privatizacije i koncesija.

Kod naprijed navedenih institucija Ured za reviziju nadležan je za:

- finansijske revizije,
- revizije učinka i
- specijalne revizije.

Ured za reviziju je svoje aktivnosti i zadatke u 2013. godini izvršavao sukladno usvojenom Planu i programu rada za 2013. godinu.

Prema pomenutom Planu u 2013. godini izvršena je revizija finansijskih izvješća korisnika Proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine, proračuna kantona, izvanproračunskih fondova, agencija i poduzeća sa većinskim državnim kapitalom. U 2013. godini okončane su i objavljene dvije revizije učinka (za koje su

istraživanja provedena u 2012. godini). Pored toga, u 2013. godini provedena su istraživanja za još tri revizije učinka, čija realizacija se očekuje u 2014. godini.

Sukladno zakonskoj obvezi, Ured za reviziju je podnio Javno izvješće o reviziji Proračuna u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2012. godinu Parlamentu Federacije BiH, a konačno izvješće o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća ostalih revidiranih korisnika za 2012. godinu dostavljeni su nadležnim organima i menadžmentu.

Sva izvješća objavljena su na Internet-stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Pored toga, Ured za reviziju je putem konferencije za tisak i drugih medijskih oblika izvješćivanja upoznao javnost, porezne obveznike i druge zainteresirane subjekte sa nalazima Ureda za reviziju, glede trošenja i upravljanja javnim novcem.

4 Organizacija Ureda za reviziju

Organizacija Ureda za reviziju utvrđena je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju u 2013. godini vršeni su u okviru slijedećih organizacijskih jedinica:

- Ured generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora;
- Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH;
- Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona;
- Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija;
- Sektor za finansijsku reviziju javnih poduzeća;
- Sektor za reviziju učinka;
- Sektor za informacijske tehnologije;
- Odjel za razvitak, metodologiju i kontrolu kvaliteta;
- Odjel za pravne i opće poslove;
- Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove;
- Odjel za ljudske resurse, komunikacije i međunarodnu suradnju.

5 Rukovođenje

Radom Ureda za reviziju rukovodi generalni revizor. U rukovođenju Uredom za reviziju, generalni revizor je odgovoran za dužnosti i ovlasti dane Uredu za reviziju, prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Generalni revizor ima zamjenika koji mu pomaže u obavljanju dužnosti Ureda za reviziju i koji može, prema uputama generalnog revizora, vršiti sve funkcije, obveze i ovlasti generalnog revizora.

U Uredu generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju, u protekloj godini obavljani su najsloženiji poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju. Svi poslovi i zadaci koji su utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu izvršeni su blagovremeno. Sa rezultatima revizije, tijekom protekle godine, Ured za reviziju je kontinuirano izvješćivao nadležne institucije i organe, kao i sveukupnu javnost.

Pored redovitih aktivnosti uspješno su realizirani i drugi poslovi i zadaci koji su se javljali tijekom godine, a nisu obuhvaćeni Planom i programom rada Ureda za reviziju. Menadžment Ureda za reviziju je sudjelovao u radu domova Parlamenta FBIH, kojom prigodom je generalni revizor imao izlaganja po izvješćima, koji su domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine stavljali na dnevni red svojih sjednica.

Menadžment Ureda za reviziju sudjelovao je u radu različitih sastanaka, na različite teme, sa predstavnicima međunarodne zajednice i drugih zainteresiranih institucija (npr. Svjetska banka; MMF-upravljanje gotovinom; PEFA-Misija za procjenu javne potrošnje i financijske odgovornosti; različiti USAID projekti; Europska Unija-razvoj centralnih organa vlada u BiH/VM (EU DECEB); EUROSAI-INTOSAI; Švedski državni ured za reviziju; SIGMA; ACCOUNT; Transparency International u BiH itd.).

Predstavnici Ureda za reviziju nazočili su, po pozivu vladinih i nevladinih institucija, okruglim stolovima, javnim raspravama, ekonomskim forumima (npr. Misija OESC i Nacionalni demokratski institut iz Wasingtona-jačanje kapaciteta zakonodavnih i izvršnih vlasti BiH na državnoj, federalnoj i kantonalnoj razini; Američka agencija za međunarodni razvitak-uspostavljanje specijaliziranog odjela za proračun glede jačanja institucijskog kapaciteta Federalnog parlamenta za razmatranje i planiranje proračuna; EU-javne nabave-Europski regulacijski okvir-direktive; Federalno ministarstvo financija i EU-novi koncept javne uprave; SNAO-podrška razvitku revizije; TI-monitoring napretka u provođenju antikorupcijskih reformi u BiH; Centar za istraživačko novinarstvo, Centar za humanu politiku, Udruga pozitivne vrijednosti; Centar za istraživanje politike suprotstavljanja kriminalitetu itd.).

Protekle, 2013. godinu obilježila je PEER REVIEW (Kolegijalna revizija-očitovanje na Nacrt izvješća SIGME iz 2012. godine) vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini (VRI u BiH). Menadžment Ureda za reviziju očitovao se na Nacrt izvješća, susreo se sa predstavnicima Međunarodne kolegijalne revizije, razmijenio mišljenja i iskustva i obrazložio komentare dane u pismenom očitovanju. Po završenom očitovanju Kolegijalna revizija (PEER REVIEW) je objavila konačno Izvješće o rezultatima izvršenog pregleda VRI-a u BiH.

5.1 Stručni kolegij

U Uredu za reviziju obrazovan je (2003. godine) Stručni kolegij glede razmatranja i zauzimanja stajališta o načelnim i drugim značajnijim pitanjima iz djelokruga Ureda za reviziju i davanja prijedloga i mišljenja generalnom revizoru i zamjeniku generalnog revizora. Stručni kolegij je u 2013. godini, između ostalog, razmatrao i usvojio Plan i program rada Ureda za reviziju za 2014. godinu i Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju za 2012. godinu. Pored toga, Stručni kolegij je razmatrao i zauzimao stajališta o pripremnim dokumentima za obavljanje revizija; izvješćima izvršenih revizija (nacrti i konačna izvješća); zatim o stručnim pitanjima koja su se javljala u postupku revizije; pitanjima o stručnoj obuci i usavršavanju uposlenih; nacrtima dokumenata i drugih propisa i općih akata iz nadležnosti Ureda za reviziju; financijskom planu i realiziranju proračuna

Ureda za reviziju; svim važnijim pitanjima iz domena rada Ureda za reviziju i načinu izvršavanja poslova i svim drugim složenijim pitanjima, koja su odredili generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju.

5.2 Stručni savjet

Sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u Uredu za reviziju je predviđeno formiranje Stručnog savjeta, kao savjetodavnog tijela generalnog revizora.

Stručni savjet sačinjavaju zamjenik generalnog revizora, rukovodioci sektora i 5 vanjskih suradnika, stručnjaka iz oblasti revizije i računovodstva, javnih financija, prava, javnih kompanija, javnih fondova.

Stručni savjet po upitu generalnog revizora daje tumačenja i mišljenja o određenim pitanjima iz navedenih oblasti.

Stručni savjet još uvijek nije konstituiran zbog nedostajućih finansijskih sredstava. U nedostatku ovog tijela, predstavnici Ureda za reviziju u 2013. godini surađivali su sa predstavnicima akademske zajednice, kojom prigodom su razmijenjivana iskustva iz oblasti financija, uz konzultantske usluge, bez finansijske naknade.

6 Sudjelovanje u radu Koordinacijskog odbora

Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/06), Zakonom o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 22/06) i Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 98/05) uspostavljen je Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju BiH (u daljnjem tekstu: Koordinacijski odbor).

Sukladno pomenutim zakonima, propisane su nadležnosti Koordinacijskog odbora: Uspostavljanje jedinstvenih vodiča i naputaka temeljenih na Međunarodnim INTOSAI revizijskim standardima, odnosno ISSAI Okviru u Bosni i Hercegovini; Razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka osiguranju konzistentne kvalitete revizije; Organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri VRI-a u BiH; Dodjeljivanje revizijske odgovornosti za zajedničke aktivnosti; Određivanje predstavljanja u međunarodnim tijelima.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju institucija u FBIH su članovi Koordinacijskog odbora i svoje aktivnosti, u tom tijelu u 2013. godini, provodili su sukladno Programu rada Koordinacijskog odbora za 2013. godinu, koji je temeljen na usvojenom Strategijskom planu razvitka vrhovnih revizijskih institucija u BiH za razdoblje 2013-2020. godina.

Koordinacijski odbor, a time i Menadžment Ureda za reviziju institucija u FBIH, su svoje aktivnosti u 2013. godini posebno usmjerili na: dosljednu primjenu Međunarodnih revizijskih standarda; dogradnju pravnog sustava na području državne revizije; jačanje samostalnosti i neovisnosti; izradu zajedničkih planova stručnog osposobljavanja revizijskog osoblja i njihovoj realizaciji; zajedničko predstavljanje i sudjelovanje u međunarodnim institucijama i udrugama vrhovnih

revizijskih institucija u Europi i svijetu sa svrhom korisne razmjene iskustava i ujednačavanja metoda rada.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju su, unutar djelovanja kroz rad Koordinacijskog odbora, pratili aktivnosti na radu formiranih mješovitih radnih skupina iz tri VRI-a u BiH, u cilju izrade i ujednačavanja akata, izrade/ažuriranja vodiča za reviziju javnog sektora, vodiča za kontrolu kvaliteta revizije, Vodiča za IT reviziju i Strategije IT razvitka, Načela revizije učinka, različitih naputaka, smjernica, politika i sličnih akata, čijim je usvajanjem ostvaren preduvjet da vrhovne revizijske institucije u BiH na ujednačen način izvršavaju svoju misiju i obveze propisane zakonom, sukladno međunarodnim standardima revizije.

U 2013. godini Koordinacijski odbor VRI-a u BiH imao je dodatne aktivnosti u svezi sa Kolegijalnim pregledom (SIGMA) vrhovnih revizijskih institucija u BiH, a također je poduzeo i pripreme aktivnosti za izradu izlazne strategije ili strategije samoodrživosti vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini. Aktivno sudjelovanje Koordinacijski odbor VRI-a u BiH imao je i na konstruktivnim sastanacima u svezi sa ulogom i značajem parlamentarnih povjerenstava odgovornih za reviziju.

Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini, je tijekom 2013. godine nastavio poduzimati aktivnosti u svezi sa realizacijom Odluke o preuzimanju Okvira Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI Okvira u Bosni i Hercegovini (donesena 2011.godine). Stupanjem na snagu ove Odluke prestali su da važe INTOSAI revizijski standardi („Službeni glasnik BiH“, broj 5/01) koji su zamijenjeni INTOSAI standardima revizije – ISSAI 100-400. Ostale dijelove ISSAI Okvira u BiH, Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH, objavljivat će naknadno (sukcesivno).

7 Suradnja sa Parlamentarnim povjerenstvom odgovornim za reviziju

Prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine regulirane su uzajamne obveze Ureda za reviziju prema Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju i Parlamentarnog povjerenstva prema Uredu za reviziju.

Sukladno pomenutom zakonu, Ured za reviziju je u 2013. godini ispoštovao sve zakonske obveze prema Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju.

Sva revizijska izvješća završena u 2013. godini dostavljena su Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju. Također, su dostavljeni Plan i program rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, Izvješće o poslovanju Ureda za reviziju za 2012. godinu i Financijski plan Ureda za reviziju za 2013. godinu. Ured za reviziju bio je na raspolaganju Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju prigodom razmatranja revizijskih izvješća, i predstavnici Ureda za reviziju nazočili su sjednicama Parlamentarnog povjerenstva na kojima su se razmatrala revizijska izvješća i donosili zaključci po svakom od izvješća, koje je Parlamentarno povjerenstvo dostavljalo Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

8 Financijska revizija

Sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i usvojenim Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, izvršena je revizija finansijskih izvješća: Proračina FBiH, proračuna kantona, izvanproračunskih fondova, općina, agencija i poduzeća sa većinskim državnim kapitalom. Koncem 2013. godine kod 28 federalnih proračunskih korisnika, 10 kantona, 12 javnih poduzeća, 18 općina i 4 izvanproračunska korisnika izvršena je prethodna revizija finansijskih izvješća za 2012. godinu, kojom je obuhvaćeno i praćenje primjene preporuka iz prethodne revizije, kao i analiza mjera poduzetih temeljem tih preporuka.

Ured za reviziju, sukladno usvojenim revizijskim standardima, prilikom vršenja revizije, pregleda finansijska izvješća i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, sa ciljem procjene da li su finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna.

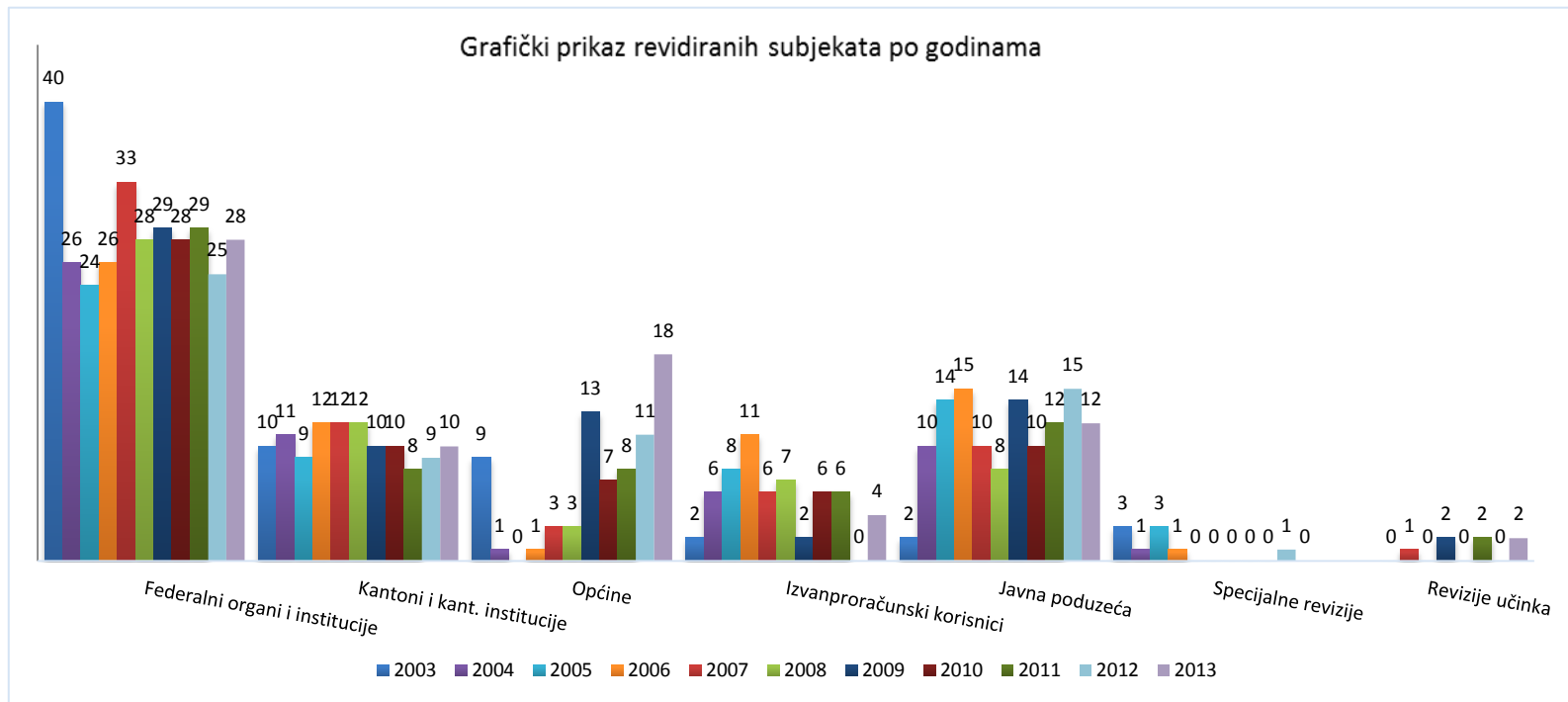
Ured za reviziju, također, procjenjuje da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise i da li sredstva koriste za odgovarajuće namjene sa ocjenom finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnje kontrole.

U slijedećoj tablici daje se prikaz revidiranih subjekata po godinama (2003-2013). U 2013. godini izvršene su 72 revizije finansijskih izvješća za 2012. godinu i dvije revizije učinka. Pregled subjekata revidiranih u 2013. godini daje se u koloni 13.

Redni broj	Subjekt revizije	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti	Revidirani subjekti
		u 2003. godini	u 2004. godini	u 2005. godini	u 2006. godini	u 2007. godini	u 2008. godini	u 2009. godini	u 2010. godini	u 2011. godini	u 2012. godini	Revidirani subjekti u 2013. godini	
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	Federalne institucije	40	26	24	26	33	28	29	28	29	25	28	
2	Kantoni i kantonalne institucije	10	11	9	12	12	12	10	10	8	9	10	
3	Općine	9	1	-	1	3	3	13	7	8	-	18	
4	Izvanproračunski korisnici	2	6	8	11	6	7	2	6	6	11	4	
5	Javna poduzeća	2	10	14	15	10	8	14	10	12	15	12	
6	Specijalne revizije	3	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	
7	Revizije učinka	-	-	-	-	1	-	2	-	2	1	2	
	UKUPNO	66	55	58	66	65	58	70	61	65	61	74	

Grafički prikaz strukture revidiranih subjekata po skupinama u 2013. godini

8.1 Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH

Revizija konsolidiranih finansijskih izvješća Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu, provedena je na način da je izvršena revizija finansijskih izvješća planiranih korisnika Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i o istim sačinjena pojedinačna izvješća, te reviziju finansijskih transakcija Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine, koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Riznice (proračunski prihodi, raspodjela prihoda proračuna, servisiranje unutarnjeg duga i vanjski dug). Izvršena je revizija finansijskih izvješća Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu i 27 korisnika Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu ili 48% od ukupnog broja korisnika federalnog proračuna, sukladno Godišnjem planu i programu rada Ureda za reviziju za 2012-2013. godinu. Također, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu u iznosu od 1.999.084.438 KM revidirano 1.871.005.800 ili 93,59 %. Pored 24 subjekta revizije koji su revidirani sukladno Zakonu o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je temeljem njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Proračunom Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom razdoblju i dano revizijsko mišljenje o finansijskim izvješćima. Revizije su izvršene u razdoblju od studenog 2012. godine do srpnja 2013. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati proračunski korisnici pismenim, ili usmenim posredstvom.

U konačnim izvješćima o izvršenim revizijama, po pojedinim proračunskim korisnicima, dani su nalazi i preporuke, kao i neovisna revizijska mišljenja, o tome da li finansijska izvješća istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenje proračuna korisnika proračuna za fiskalnu 2012. godinu, sukladno posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvješćivanju u javnom sektoru. Pored izvješća o izvršenoj reviziji, proračunskim korisnicima je, posredstvom pisma menadžmentu, ukazano na propuste konstatirane tijekom revizije, a koji zbog manje značajnosti nisu iskazani u navedenom izvješću. Konačna izvješća o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH (Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju), sukladno zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima proračuna na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku revidirani subjekti su se očitovali na dostavljena izvješća. Primjedbe koje su bile utemeljene i dokumentirane inkorporirane su u konačna izvješća, a za primjedbe koje nisu prihvaćene u pismu menadžmentu, koje je dostavljeno uz Konačno izvješće, dano je detaljno obrazloženje. Konačna izvješća, također, su dostavljena Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH, kao i Federalnom ministarstvu financija. Nakon dostavljanja konačnih izvješća Parlamentu FBiH isti su objavljeni na Internet-stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Dani nalazi i preporuke pružaju poreznim obveznicima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj finansijskih kretanja.

Pregled danih mišljenja po revidiranim subjektima revizije, kao i očitovanje subjekata revizije, prikazani su u slijedećoj tablici:

Redni broj	Naziv korisnika proračuna	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuvjetno	Isticanje predmeta	Mišljenje s Rezervom	Negativno	Uzdržano	
1	Proračun Federacije BiH				X		Da
2	Dom naroda Parlamenta FBiH			X			Da
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			X			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH			X			Da
5	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			Da
6	Ured Dopredsjednika Federacije BiH			X			Da
7	Ured Dopredsjednika FBiH			X			Da
8	Vlada Federacije BiH			X			Da
9	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova			X			Da
10	Federalna uprava policije			X			Da
11	Federalno ministarstvo pravde				X		Da
12	Federalno ministarstvo financija			X			Da
13	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			X			Da
14	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			Da
15	Federalno ministarstvo zdravstva			X			Da
16	Federalno ministarstvo trgovine			X			Da
17	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			Da
18	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva				X		Da
19	Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida obrambeno oslobodilačkog rata				X		Da
20	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			X			Da
21	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike				X		Da
22	Federalno ministarstvo kulture i športa			X			Da
23	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			X			Da
24	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti	X					Da
25	Federalno ministarstvo turizma i zaštite okoliša			X			Da
26	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH			X			Da
27	Porezna uprava Federacije BiH			X			Da
28	Federalna uprava civilne zaštite				X		Da
	UKUPNO:	1	0	21	6	0	28

Struktura danih mišljenja u izvješćima o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2012. godinu korisnika federalnog proračuna, kao i u prethodne tri godine, daje se u slijedećoj tablici:

Mišljenje	2009. godina		2010. godina		2011. godina		2012. godina	
	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
Bezuvjetno	0	0	0	0	0	0	1	4
Isticanje predmeta	0	0	0	0	0	0	0	0
Mišljenje s rezervom	27	96,43	27	93,1	22	88	21	75
Negativno	1	3,57	2	6,9	3	12	6	21
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno:	28	100	29	100	25	100	28	100

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tablice u izvješćima o izvršenim revizijama finansijskih izvješća za 2012. godinu (Proračuna FBiH i 27 proračunskih korisnika) dano je 21 mišljenje s rezervom, 6 (šest) negativnih mišljenja i 1 (jedno) bezuvjetno mišljenje. Negativno mišljenje dano je, pored Proračuna FBiH, za 2012. godinu i za 5 (pet) proračunskih korisnika (Federalno ministarstvo pravde, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo za pitanje branitelja i invalida domovinskog rata, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike i Federalna uprava civilne zaštite). Proračunski korisnici kojima je dano negativno mišljenje u 2012. godini raspolagali su sa 45% realiziranih sredstava Proračuna FBiH za 2012. godinu, odnosno 80% realiziranih sredstava tekućih grantova Proračuna za 2012. godinu.

Ured za reviziju ističe da su u provedenim revizijama, iako nije bilo materijalno značajnih grešaka, koje bi utjecale na davanje negativnog mišljenja, kod većeg broja proračunskih korisnika konstatirani značajni propusti u dosljednoj primjeni zakonskih i ostalih propisa u revidiranoj godini.

8.2 Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona

Sukladno planiranom broju, provedena je revizija finansijskih izvješća 2012. godine proračuna u svi 10 kantona. O provedenim revizijama urađena su izvješća koja su objavljena na web-stranici Ureda za reviziju. Konačna izvješća o provedenoj reviziji i dana mišljenja dostavljena su zakonodavnim i izvršnim tijelima kantona, glede poduzimanja potrebitih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Planirana/odobrena potrošnja javnog novca za funkcije 10 kantona je 2.190.920.920 KM. Tijekom godine planirana potrošnja u kantonima je smanjena na 2.125.452.264 KM. Međutim, ni to smanjenje nije usklađeno sa realnim mogućnostima, jer su ostvareni prihodi i primici iznosili 1.843.091.766 KM, dok su ukupni rashodi i izdaci bili 1.972.826.843 KM, što ukazuje na potrošnju bez pokrića i odobravanje potrošnje koja nema pokriće u ostvarivim prihodima za 129.735.077 KM.

Najveći dio javnog novca troši se za primanja uposlenih koji se financiraju iz javnog novca, a njihov broj sa izvještajnim razdobljem 2012. godini je 51.482 u čemu: (Kanton Sarajevo 11.005; Tuzlanski kanton 9.790; Zeničko-dobojski kanton 8.087; Unsko-sanski kanton 5.805; Hercegovačko-neretvanski kanton 5.468; Srednjo-bosanski kanton 5.511; Zapadno-hercegovački kanton 2.207;

Hercegbosanski kanton 1.807; Posavski kanton 929 i Bosansko-podrinjski kanton 874). Broj uposlenih revidiranih kantona je porastao u odnosu na prethodnu godinu za 527. Povećanja broja uposlenih nije bilo u Hercegbosanskom kantonu; Zeničko-dobojskom i Bosansko-podrinjskom kantonu. Najviše uposlenih je u kulturno-obrazovnim institucijama (33.152); policiji (10.174); pravosudnim institucijama (3.151) i ostalo (socijala i uprava 5.005).

Pregled izvršenja proračuna u objavljenim izvješćima kantona za posljedne četiri godine je:

R.br	Naziv kantona	Izvršenje 2009. god.	Izvršenje 2010. god.	Izvršenje 2011. god.	Izvršenje 2012.god	Indeks (5/4)x100
	1	2	3	4	5	6
1.	Kanton Sarajevo	649.970.928	674.162.446	657.582.266	709.956.653	107.96
2.	Tuzlanski kanton	330.322.846	310.085.531	330.689.384	312.900.799	94.62
3.	Zeničko-dobojski kanton	248.930.199	250.850.852	253.461.530	255.503.679	100.81
4.	Unsko-sanski kanton	169.778.434	177.217.778	181.618.064	176.466.392	97.16
5.	Hercegovačko-neretvanski kanton	164.015.993	163.577.455	156.697.808	164.283.594	104.84
6.	Srednjobosanski kanton	141.121.151	146.618.721	148.692.030	154.493.087	103.90
7.	Zapadno-hercegovački kanton	77.703.463	80.049.549	73.025.436	76.118.744	104.24
8.	Hercegbosanski Kanton	52.432.493	61.647.659	55.396.198	61.579.355	111.16
9.	Bosansko-podrinjski kanton	38.261.138	37.919.774	40.463.536	34.301.684	84.77
10.	Posavski kanton	30.370.293	37.441.955	30.577.664	29.258.856	95.69
	Ukupno:	1.902.906.938	1.928.203.916	1.927.906.812	1.974.862.843	102.43

Javni novac u iznosu od 1.974.862.843 KM, u 2012. godini svih 10 kantona posmatran po namjenama potrošen je za:

1. Plaće uposlenih, naknade i doprinose 1.108.012.341 KM ili 56,11%,
2. Izdatke za materijal i usluge 197.154.732 KM ili 9,98%,
3. Tekuće transfere 530.289.144 KM ili 26,85%,
4. Izdatke za kamate 7.101.442% ili 0,36%,
5. Nabavu stalnih sredstava 45.452.569 KM ili 2,30%,
6. Kapitalne transfere 47.230.448 KM ili 2,39%,
7. Otplate za kredite 21.525.100 KM ili 1,09%,
8. Ostale isplate (obveze ranijeg razdoblja, pozajmljivanja) 18.097.067 KM ili 0,92%.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled kantona i danih mišljenja o finansijskim izvješćima za 2012. godinu:

Redni broj	Naziv kantona	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuvjetno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1.	Sarajevski kanton				X		DA
2.	Tuzlanski kanton			X			DA
3.	Zeničko-dobojski kanton			X			DA
4.	Unsko-sanski kanton				X		DA
5.	Srednjobosanski kanton				X		DA
6.	Hercegbosanski kanton				X		DA
7.	Hercegovačko-neretvanski kanton			X			DA
8.	Zapadno-hercegovački kanton				X		DA
9.	Bosansko-podrinjski kanton				X		DA
10.	Posavski kanton				X		DA
	UKUPNO:	0	0	3	7	0	10

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tablice, 7 (sedam) kantona je dobilo negativno mišljenje za objavljena finansijska izvješća, a 3 (tri) mišljenja s rezervom. Svi subjekti očitovali su se na Nacrt izvješća u ostavljenom roku. Također, svi su subjekti dostavili Uredu za reviziju program mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti tijekom naših revizija, međutim, naše provjere provedbe mjera iz programa pokazuju da se isti ne provode i da su programi urađeni samo zbog ispunjenja zakonske obveze.

8.3 Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija

U 2013. godini Ured za reviziju planirao je i izvršio reviziju finansijskih izvješća za 2012. godinu kod 22 korisnika, čiji ukupni prihodi i primici iznose 2.101.914.372 KM, a broj uposlenih 3.103.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled revizija koje je izvršio Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija i danih mišljenja o finansijskim izvješćima za 2012. godinu:

Redni broj	Naziv subjekta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuvjetno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	Federalni zavod MIO/PIO			X			DA
2	Agencija za privatizaciju u FBiH			X			DA
3	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH			X			DA
4	Federalni zavod za zapošljavanje			X			DA
5	Općina Orašje			X			DA
6	Općina Konjic				X		DA

7.	Općina Čitluk			X		DA
8	Općina Fojnica			X		DA
9	Općina Olovo			X		DA
10	Općina Bosanski Petrovac			X		DA
11	Općina Ilidža			X		DA
12	Općina Travnik			X		DA
13	Općina Tomislavgrad			X		DA
14	Općina Zenica			X		DA
15	Općina Vogošća			X		DA
16	Općina Vitez			X		DA
17	Općina Gornji vakuf			X		DA
18	Općina Srebrenik			X		DA
19	Općina Tuzla			X		DA
20	Općina Gradačac			X		DA
21	Općina Donji vakuf			X		DA
22	Općina Bosansko Grahovo			X		DA
	UKUPNO:			13	9	22

Kako se vidi, iz naprijed navedene tablice, kod 13 (trinaest) revidiranih subjekata, izraženo je mišljenje sa rezervom, a kod 9 (devet) subjekta revizije izraženo je negativno mišljenje.

U ostavljenom roku svi revidirani korisnici su dostavili očitovanje na nacrt izvješća o izvršenoj reviziji.

8.4 Sektor za finansijsku reviziju javnih poduzeća

Ured za reviziju, u 2013. godini, planirao je i izvršio reviziju finansijskih izvješća za 2012. godinu kod 12 poduzeća sa većinskim vlasništvom države (50%+1 dionica). Za 7 poduzeća revizija je planirana čiji je većinski osnivač i vlasnik Vlada Federacije BiH, a za 1 komunalno poduzeće čiji je vlasnik Kanton Sarajevo i 4 komunalna poduzeća čiji su vlasnici gradovi i općine. Upravljanje revidiranim poduzećima vrše osnivači, posredstvom prenesenih ovlasti na izvršne organe vlasti sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Knjigovodstvena vrijednost imovine revidiranih poduzeća je 5,066 milijardi KM. Vrijednost kapitala je 3,827 milijardi KM. Obveze poduzeća sa izvještajnim razdobljem iznose 701,756 miliona KM. „BH Gas“ d.o.o. Sarajevo, „Vodovod“ d.o.o. Mostar i „Olimpik turs“ d.o.o. Sarajevo imaju veće obveze od knjigovodstvene vrijednosti kapitala i to u iznosu od 66.455.080 KM.

Revidirana poduzeća ostvarila su neto dobit u iznosu od 103,011 miliona KM, od čega se na JP „Ceste Federacije“ i JP „Autoceste Federacije“ odnosi 98,164 miliona KM i na koje se, sukladno važećim zakonskim propisima, ne plaća porez na dobit. Porez na ostvarenu dobit od revidiranih poduzeća iskazala su svega četiri poduzeća i to JKP „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla, JP „BH Pošta“ Sarajevo, JP „Međunarodni aerodrom Sarajevo“ i JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica. „BH Gas“ d.o.o. Sarajevo i JKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo iskazali su značajne gubitke u poslovanju i to u ukupnom iznosu od 38,764 miliona KM.

Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani od osnovne djelatnosti revidiranih poduzeća iznose 358,968 miliona KM, od čega se ista

najvećim dijelom odnose na „BH Gas“ d.o.o. 83,019 miliona KM; JP „Autoceste Federacije“ 84,129 miliona KM; JP „Ceste Federacije“ 63,974 miliona KM; „JP BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo 41,181 milion KM; JP „Međunarodni aerodrom Sarajevo“ 19,501 KM; JKP „Vodovod i kanalizacija“ Tuzla 22,152 KM i Vodovod d.o.o. Mostar 16,421 KM. Ostala revidirana poduzeća imaju pojedinačno manja potraživanja od 10 miliona KM i važno je napomenuti da su potraživanja kod svih javnih poduzeća uglavnom na razini prošlogodišnjih.

Ukupan prihod iznosi 609,546 miliona KM, a najveći prihod od revidiranih poduzeća imao je „BH Gas“ d.o.o. Sarajevo 228,328 miliona KM i „BH pošta“ d.o.o. Sarajevo 84,698 miliona KM.

Ukupni troškovi poslovanja su 549,189 miliona KM.

Sa izvještajnim razdobljem u revidiranim poduzećima, bilo je uposleno 5.656 uposlenika, od čega je najveći broj u „BH Pošta“ d.o.o. Sarajevo 2.387; KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo 968 i „Hrvatska pošta“ d.o.o. Mostar 704.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled poduzeća i danih mišljenja o finansijskim izvješćima za 2012. godinu:

Redni broj	Naziv javnog poduzeća	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuvjetno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo			X			DA
2	JP Autoceste Federacije doo Mostar			X			NE
3	BH Gas d.o.o. Sarajevo			X			DA
4	Međunarodni aerodrom d.o.o. Sarajevo			X			DA
5	BH Pošta d.o.o. Sarajevo			X			DA
6	Hrvatska pošta d.o.o. Mostar			X			DA
7	KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo			X			DA
8	KJP Vodvod d.o.o Mostar				X		DA
9	JP Vodvod i kanalizacija d.o.o. Zenica			X			DA
10	JP Vodovod d.o.o. Bihać			X			DA
11	JKP Vodovod i kanalizacija Tuzla			X			DA
12	Olimpik turs d.o.o. Sarajevo				X		NE
	UKUPNO	0	0	10	2	0	12

Financijska izvješća revidiranih poduzeća, ni u jednom slučaju, nisu dobili pozitivno mišljenje revizora. Dva poduzeća su dobila negativno mišljenje, dok je deset poduzeća dobilo mišljenje s rezervom.

8.5 Revizijsko mišljenje u revizijskim izvješćima

Revizijsko mišljenje ima standardiziranu formu (ISA 700 i 701; INTOSAI točka 165; ISSAI 400 točka 8), a potpisuje ga Menadžment Ureda za reviziju. Napomene uz revizijsko mišljenje se potpisuju sukladno pravilima svake od vrhovnih revizijskih institucija.

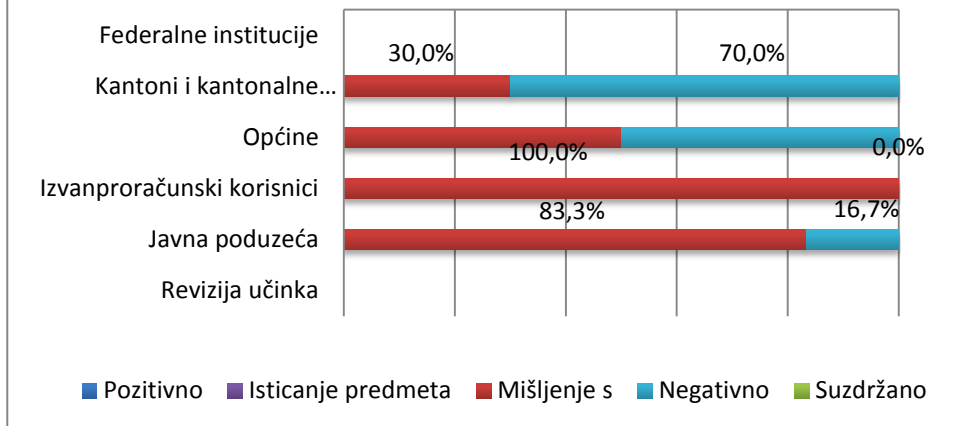
Prema Vodiču za reviziju javnog sektora, a sukladno ISA 700, 701 i ISSAI 400, ovisno od revizijskog nalaza i ocjena, revizijsko mišljenje može biti:

- Pozitivno (bez kvalifikacija)
- Sa skretanjem pažnje (isticanje predmeta)
- Sa kvalifikacijama (rezerva/uvjetno i negativno)
- Uzdržavanje od davanja mišljenja

Pregled broja revizija i iskazanih revizijskih mišljenja po grupacijama korisnika Proračuna, za 2012. godinu dan je u slijedećoj tablici:

Redni broj	Korisnik proračuna	Iskazano mišljenje						Ukupno revidiranih subjekata
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Uzdržano	Ru ne daje mišljenje	
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Federalne institucije	1	-	21	6	-	-	28
2	Kantoni i kantonalne institucije	-	-	3	7	-	-	10
3	Općine	-	-	9	9	-	-	18
4	Izvanproračunski korisnici	-	-	4	-	-	-	4
5	Javna poduzeća	-	-	10	2	-	-	12
6	Revizija učinka	-	-	-	-	-	2	2
	Ukupno:	1	-	47	24	-	2	74

Grafički prikaz strukture danih mišljenja revidiranim subjektima po skupinama za 2013. godinu

9 Sektor za reviziju učinka

Revizija učinka vrši pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa kojom institucija koristi svoje resurse. Revizija učinka se može obavljati u cijelom javnom sektoru (Parlament FBiH, Federalna i kantonalne vlade, ministarstva, agencije, institucije itd.). Provođenje revizije može biti u svezi sa jednom aktivnosti (program, obveza, određeni zadaci) ili jedno ministarstvo ili može revidirati kompleksne i sveobuhvatne sustavne studije (obrazovanje, zdravstvo). Značajnost revizije učinka je u tome što može izvršiti procjenu i utjecati na poboljšanje ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti („tri E“) u javnom sektoru, tako da je glavna svrha revizije učinka upravo to ispitivanje i ova tri koncepta čine teorijski temelj za reviziju učinka.

Ova revizija nije redovita revizija, nego se izvršava na povremenoj osnovi i ne izražava mišljenje na način kao financijska revizija. Tijekom 2013. godine prilikom provođenja predstudije i glavne studije revizije učinka, te nacрта izvješća, stručnu podršku revizorima u radu dali su i predstavnici Švedskog državnog ureda za reviziju.

U veljači 2013. godine objavljeno je konačno izvješće revizije učinka na temu: „Prevenција poplava u Federaciji BiH“, koja je obuhvatila 14 institucija na federalnoj i kantonalnoj razini.

U svibnju 2013. godine objavljeno je konačno izvješće revizije učinka na temu: „Podrška u razvitku malog i srednjeg poduzetništva u Federaciji BiH“, koja je obuhvatila jednu instituciju na federalnoj razini.

Tijekom 2013.godine četiri revizijska tima provela su predstudije i glavne studije revizije učinka na teme:

- „Trošenje javnih sredstava iz Proračuna Federacije BiH za ugovore o djelu“.

Konačno izvješće objavljeno je u siječnju 2014. godine. Nacrt izvješća je dostavljen na adrese 14 institucija iz uzorka u mjesecu prosincu, a podaci su dani za 57 institucija koje se financiraju iz Proračuna FBiH.

- „Nedovoljna obnova šuma u Federaciji BiH kao posljedica neefikasnog sustava upravljanja šumama“.

Nacrt izvješća dostavljen je u veljači 2014. godine na adrese 6 institucija na federalnoj i kantonalnoj razini, kako bi se iste očitovale. Podaci koji su dani u izvješću odnose se na šume u Federaciji BiH.

- „Podrška razvitku turizma Federacije BiH“.

Nacrt izvješća dostavljen je u veljači 2014. godine na adresu jedne institucije na federalnoj razini, kako bi se ista očitovala.

- „Upravljanje zaplijenjenom imovinom“.

Nije urađen nacrt izvješća, već je samo završena predstudija, te su započete aktivnosti na provođenju glavne studije, a očekuje se da ova revizija bude završena tijekom 2014.godine.

Tijekom 2013. godine urađena su predstudijska istraživanja na teme revizije učinka, koje se odnose na:

- Oblast energetske efikasnosti,
- Oblast transfera,
- Oblast bolovanja.

Razlog kašnjenja, jednim dijelom, u svezi je sa tim što su revizori zbog potreba posla obavljali i druge poslove iz nadležnosti Ureda, odsutnosti revizora, problema u prikupljanju informacija. Također, jedan od razloga kašnjenja u reviziji učinka u svezi je i sa načinom rada sa predstavnicima Švedskog državnog ureda za reviziju.

10 Sektor za informacijske tehnologije

Sektor za informacijske tehnologije je nadležan za izvršenje IT funkcija u Uredu za reviziju, u svrhu podrške ključnom procesu revizije i procesima podrške koji se izvršavaju u Uredu za reviziju.

U tu svrhu u svim uredskim prostorima izgrađena je IT infrastruktura, koju čine lokalne računalne klijent-server mreže bazirane na Windows tehnološkoj platformi. LAN mreže su posredstvom komunikacijskih linkova Telecom operatera i Interneta povezane sa virtualiziranom serverskom infrastrukturom u središnjem Uredu, iz koje se i centralizirano upravlja. Osigurani su servisi: e-mail, pristup Internetu, a izgrađen je i Intranet. Za pisanje izvješća se koriste MS Office uredski paket. Svim uposlenima u Uredu, koji imaju potrebu za vršenjem poslova, osiguran je računar. Unutarnja i vanjska poslovna komunikacija se odvija posredstvom e-maila. Podršku IT sustavu, u dijelu administriranja, monitoringa sustava i help-desk uposlenima osiguravaju uposlenici IT Sektora, a održavanje hardvera i sustavnog softvera vanjske informatičke firme.

10.1 Implementiranje IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti

IT podrška upravljanju procesom revizije

Za realiziranje razvojnih aktivnosti na informatizaciji ključnog procesa revizije, definiranih strategijskim planom IT razvitka, tražena su proračunska sredstva koja nisu odobrena. Tijekom izvještajne godine, u cilju iznalaženja adekvatnog softverskog rješenja, ostvareni su kontakti sa domaćim softverskim firmama zainteresiranim za razvitak. Nastavak aktivnosti je odložen za naredno razdoblje, kada budu osigurana sredstva.

U dijelu procesa revizije koji je informatiziran, angažiranjem unutarnjih ljudskih resursa, podaci za statistike se redovito ažuriraju.

Primjena softvera za analizu podataka u procesu revizije

Softver za analizu podataka primjenjivao se od dijela subjekata revizije u procesu vršenja financijske revizije na analizi masovnih podataka, što je doprinijelo kvaliteti revizijskih nalaza i revizije u cijelosti.

Web-stranica

U izvještajnoj godini je izrađena nova, redizajnirana web-stranice Ureda. Kao bitan način prezentiranja rada Ureda, modernizirana web-stranica sa responsve dizajnom omogućava pristup objavljenim sadržajima na svim medijima.

IT infrastruktura unaprijeđenja i održavanje

Odobrena planirana proračunska sredstva, namijenjena za IT u izvještajnoj godini, su iskorištena za zamjenu dijela zastarjele i amortizirane računalne i uredske opreme (laptopa, štampača i faksova), kao i poboljšanja na procesu izrade rezervnih kopija sustava korisničkih podataka.

U cilju ostvarenja stabilnosti i neprekidnosti rada sustava uposleni u IT sektoru vrše kontinuirani monitoring rada, kao i administriranje IT infrastrukture.

Kontinuirano se vrši upgrade desktop operativnih sustava i uredskih paketa na novije verzije.

Osigurana je i vanjska podrška za održavanje hardvera, sustavnog softvera i help-deska za korisnike IT sustava i IT osoblje.

IT sigurnost

Redovito se vrši automatiziran update softvera operativnih sustava servera, osigurana je i ažurna antivirusna zaštita.

Ostale IT aktivnosti

Sva revizijska izvješća izrađena u tijeku godine, su pripremljena i objavljena na web-stranici Ureda, a svi unutarnji sadržaji na Intranetu. Kompjuterske pripreme za tisak tiskovnih revizijskih izvješća i ostalih materijala vršili su uposlenici IT Sektora.

10.2 IT revizija u funkciji financijske revizije

Ured za reviziju provodi IT reviziju u okviru financijske revizije, sukladno zakonskim ovlastima, uz primjenu Vodiča za IT reviziju i sukladno COBIT kontrolnim ciljevima i najboljim IT praksama (ISO 27002).

Revidirane su grupe klijenata iz Plana revizija za izvještajnu godinu po planu IT revizija, izrađenom temeljem zahtjeva revizijskih timova financijske revizije - temelj značajnosti za financijska izvješća subjekata revizije, kao i naknadnih zahtjeva u tijeku vršenja revizije.

Najznačajniji nalazi IT revizije se odnose na sljedeće:

- IT projekti, u koje su uložena značajna financijska sredstva, često sa nejasnom svrhom i korisnicima se ne implementiraju u cijelosti ili u planiranom obujmu i okviru planiranih financijskih sredstava.
- Neadekvatna IT podrška IT sustava koji se koriste, nedovoljan broj IT osoblja.

- Neusklađenosti u razmjeni podataka između JIS sustava i korisnika (zavoda i fonda MIO/PIO).

Ured za reviziju je dao i IT preporuke:

- Planiranje IT razvitka, analize statusa IT projekata i iznalaženje rješenja, kako bi se IT projekti implementirali u cijelosti, koristili i opravdala uložena financijska i druga materijalna sredstva, kao i osiguranje adekvatne unutarnje i racionalne eksterne podrške IT sustavima.
- Izvršiti usklađivanje interfejsa i automatiziranje, bez potrebe za dodatnim intervencijama, na podacima koji se razmjenjuju u svrhu boljih kontrola korištenja prava iz domena obvezne zdravstvene i mirovinsko-invalidske zaštite.

11 Odjel za razvitak, metodologiju i kontrolu kvaliteta

U 2013. godini Ured za reviziju je, pored obavljanja svakodnevnih poslova i zadataka, kontinuirano provodio aktivnosti na usavršavanju i prilagođavanju organizacije rada, načina rada, unapređenja razvitka i metodologije i osiguranja sustava kontrole kvaliteta.

Ured za reviziju kontinuirano prati i posebnim aktima regulira da rad Ureda za reviziju bude sukladan važećim revizijskim standardima, pravilima i važećim propisima i vrši procjenu primjene i funkcioniranja predviđenog sustava i mjera sustava kontrole kvaliteta.

Ured za reviziju je, u 2013. godini revizije obavljao sukladno Vodiču za reviziju javnog sektora, kao jedinstvenim dokumentom, u čijoj izradi su sudjelovali predstavnici vrhovnih revizijskih institucija u BiH (Ured za reviziju institucija BiH; Ured za reviziju institucija u FBiH; Glavna služba za reviziju javnog sektora RS) i koji se istovjetno primjenjuje u ovim revizijskim institucijama. Uz primjenu Vodiča za reviziju, kojim je utvrđena metodologija revizijskog rada, revizori Ureda za reviziju usmjereni su na ekonomično, efikasno i uspješno obavljanje revizije. Pored toga, primjenom Vodiča tijekom rada, postiže se objektivno, nepristrano, neovisno i sigurno revizijsko mišljenje.

Također je, po istom principu zajedničkog rada tri vrhovne revizijske institucije u BiH, izrađen Vodič za kontrolu kvaliteta revizije. Implementacija Vodiča za kontrolu kvaliteta revizije kontinuirano se odvijala i u 2013. godini, a svrha ovog dokumenta je da osigura da vrhovne revizijske institucije u BiH, revizijski rad obavljaju na profesionalan način, uz visoko kvalitetan rezultat/izvješća. Ovim dokumentom se također, osiguravaju smjernice o institucijskim mjerama za unaprijeđenje kvaliteta, koje se naročito odnose na upravljanje ljudskim resursima, institucijskim rizicima i vanjskim odnosima. Vodičem za kontrolu definiran je značaj kontrole kvaliteta, posebice pouzdanost rezultata revizije, objektivnost provođenja iste, okvir revizije, vremenski okvir, jasnost, efikasnost i efektivnost.

Vodičem za kontrolu kvaliteta utvrđeni su principi kvaliteta VRI u BiH. Upravljanje kvalitetom revizije na razini institucije; Kontrola kvaliteta; Monitoring kvaliteta i Procjena kvaliteta.

12 Odjel za pravne i opće poslove

Temeljni pravci djelovanja Odjela za pravne i opće poslove u 2013. godini, bili su usklađeni sa Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, a odnosili su se na izvršavanje pravnih i općih poslova iz nadležnosti Odjela i na pružanje podrške menadžmentu, drugim organizacijskim jedinicama i uposlenicima Ureda za reviziju.

12.1 Pravni poslovi

Tijekom 2013. godine u Odjelu za pravne i opće poslove obavljani su stručni pravni poslovi, pravne konzultacije u svezi sa primjenom zakona i drugih propisa, pravna podrška revizorima, normativno-pravni poslovi izrade općih akata, izrade ugovora i upravno-pravni poslovi u svezi sa izradom rješenja i drugih pojedinačnih akata.

Iz segmenta normativno-pravnih poslova izrađena su opća akta o uredskom i arhivarskom poslovanju i to: Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o plaćama i naknadama uposlenih u Uredu za reviziju institucija u Federaciji BiH, te prečišćeni tekst ovog Pravilnika, Pravilnik o radu Stručnog kolegija Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH.

Tijekom 2013. godine u Odjelu za pravne i opće poslove izrađeno je ukupno 572 pojedinačna akta. Po vrsti to su akti (odluke, rješenja, ugovori), koji se odnose na ostvarivanje prava i obveza iz radnog odnosa, statusna pitanja uposlenika, prijem u radni odnos, prestanak radnog odnosa i sl., zatim akta koja se odnose na provođenje postupaka javnih nabava i akta u svezi sa provođenjem natječajnih procedura za prijem u radni odnos.

1.2 Opći poslovi

Uredsko poslovanje, kao dio općih poslova, obavljano je kontinuirano, blagovremeno i ažurno tijekom cijele izvještajne godine. Uredan prijem i zavođenje pošte, blagovremena distribucija unutar Ureda za reviziju i otprema po obradi, značajni su preduvjeti za uspješnu organizaciju efikasnog poslovanja na razini Ureda za reviziju.

Tijekom 2013. godine u Odjelu su kontinuirano obavljani poslovi personalne evidencije, formiranja i čuvanja personalnih dosijea, arhivarski poslovi, poslovi organiziranja i vođenja biblioteke, literature i drugih materijala potrebnih za rad Ureda za reviziju.

U dijelu općih poslova, Odjel je kao nosilac aktivnosti iz segmenta javnih nabava blagovremeno proveo aktivnosti na planiranju, organizaciji i provođenju postupaka javnih nabava za potrebe Ureda za reviziju za 2013. godinu.

Nabave su provedene sukladno važećim propisima, a prema godišnjem planu nabava. Pominju se najvažniji predmeti nabava za koje su zaključeni ugovori: usluge osiguranja uposlenika, imovine i vozila; nabava administrativnog i kompjuterskog materijala i sitnog inventara; nabava usluga hotelskog smještaja; nabava goriva; nabava tiskovnih usluga; nabava IT i uredske opreme; usluge održavanja IT i uredske opreme; usluge održavanja vozila, usluge web- hosting-a, i dr. Svi zaključeni ugovori o nabavi roba i usluga su realizirani. Izvješća o provedenim nabavama redovito su dostavljana AJN BiH.

Ostale aktivnosti iz domena općih poslova koje su obavljane u izvještajnoj godini su poslovi upravljanja i prijevoza službenim vozilima Ureda za reviziju, te poslovi održavanja službenih vozila.

Odjel za pravne i opće poslove, pored navedenih općih poslova, koji su obavljani u kontinuitetu tijekom cijele godine, obavljalo je i druge opće poslove po nalogu menadžmenta Ureda za reviziju i sukladno nastalim potrebama.

13 Odjel za finansijsko-računovodstvene poslove

Poslovi i zadaci utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2013. godinu, u Odjelu za finansijsko-računovodstvene poslove obavljani su blagovremeno, uz praćenje i osiguravanje pravilne primjene zakona, drugih propisa i općih akata iz domena računovodstva i financija. Sukladno instrukcijama Federalnog ministarstva financija i instrukcijama i uputama menadžmenta Ureda za reviziju sačinjen je Prijedlog dokumenta okvirnog proračuna za fiskalnu 2014. i naredne dvije godine, 2015. i 2016. godinu. Po usvajanju istoga sačinjen je Nacrt i Prijedlog plana proračuna za 2014. godinu Ureda za reviziju.

Sukladno važećim zakonskim propisima, sačinjeni su i dostavljeni Federalnom ministarstvu financija kvartalni i mjesečni finansijski planovi za 2013. godinu, sačinjena i dostavljena periodična izvješća i nadležnim institucijama godišnji obračun za 2013. godinu. Izvršena je kontrola, evidentiranje, obrada i knjiženje podataka za oko 1.850 finansijskih transakcija po pristiglim fakturama, izdanim nalogima za službena putovanja i sačinjenim blagajničkim dnevnicima, obrada, kontrola i obračun plaća i drugih naknada uposlenika Ureda za reviziju.

Realizirana je nabava i izdavanje kancelarijskog i ostalog materijala u okviru sklopljenih ugovora.

U okviru praćenja i izvršavanja proračuna poduzimane su aktivnosti i dostavljani zahtjevi Federalnom ministarstvu financija za osiguranjem nedostatnih sredstava na određenim troškovnim pozicijama. Odjel je sudjelovao u izradi svih informacija i podataka iz oblasti finansijsko-materijalnog poslovanja Ureda za reviziju, po zahtjevu menadžmenta i spoljnih korisnika.

Sukladno članku 5. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH», broj: 22/06), finansijska sredstva za rad Ureda

za reviziju za 2013. godinu odobrena su u Proračunu Federacije Bosne i Hercegovine.

Proračun Federacije BiH za 2013. godinu, usvojen je od strane Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine 10.12.2012. godine.

Uredu za reviziju za 2013. godinu odobrena su proračunska sredstva u iznosu od 3.765.268 KM, što je u odnosu na Prijedlog proračuna Ureda za reviziju umanjeno za 301.279 KM. Prijedlog proračuna sačinjen je za 65 uposlenika, a odobren je za 61. uposlenika. Sredstva su umanjena na stavkama bruto plaća i naknada plaća, naknada troškova uposlenih i na stavci Doprinosi poslodavca. Iznos umanjениh sredstava u zahtjevu Ureda za reviziju planiran je za prijem osam novih uposlenika u 2013. godini. Zbog nedostatka sredstava za ove namjene, i pored nedovoljnog broja stručnog osoblja, Ured za reviziju nije mogao poduzimati aktivnosti za prijem novih uposlenika za popunjavanje radnih mjesta utvrđenih važećim Pravilnikom o sistematizaciji.

Sukladno važećim zakonskim propisima, na zahtjev Ureda za reviziju, u okviru odobrenih proračunskih sredstava, izvršena je unutarnja preraspodjela sredstava sa stavke "Nabava opreme" na stavku "Nabava stalnih sredstava u obliku prava", u iznosu 7.200 KM. Preraspodjela je odobrena Rješenjem Federalnog ministarstva financija 07.11.2013. godine, a u svrhu nabave softvera za web-stranicu Ureda za reviziju, odnosno redizajn web-stranice. Posljednja ulaganja u izmjenu dizajna i funkcionalnosti web-stranice izvršena su 2007. godine.

Ukupno su ostvareni rashodi i izdaci Ureda za reviziju u 2013. godini u iznosu 3.352.409,00 KM.

Izvršenje proračuna za 2013. godinu iznosi 89,02 % u odnosu na odobrena sredstva.

Izvršenje proračuna za 2013. godinu u odnosu na izvršenje proračuna za 2012. godinu veće je za 2,35%.

13.1 Izvršenje Proračuna Ureda za reviziju za 2013. godinu

U sljedećoj tablici daje se prikaz izvršenja Proračuna Ureda za reviziju po troškovnim pozicijama:

R.B.	Konto	O P I S	Odobreni Proračun za 2013. godinu	Rebalans	Tekuća pričuva	Preras podjela	Ukupno Proračun za 2013.	Ostvareni rashodi i izdaci za 2013.g.	Indeks (9:8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	611	Plaće i naknade troškova uposlenih	2.823.877				2.823.877	2.560.089	91
1.1	6111	Bruto plaće i naknade	2.589.910				2.589.910	2.358.203	91
1.2.	6112	Naknade troškova uposlenih	233.967				233.967	201.886	86
2.	6121	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	271.941				271.941	247.941	91
2.1	6121	Doprinosi poslodavca	271.941				271.941	247.941	91
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	503.450				503.450	413.868	82
3.1	6131	Putni troškovi	173.000				173.000	128.684	74
3.2	6132	Izdaci za energiju	52.000				52.000	49.240	95
3.3	6133	Izdaci za komunalne usluge	59.000				59.000	49.163	83
3.4.	6134	Nabava materijala	39.500				39.500	39.191	99
3.5.	6135	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	37.000				37.000	24.490	66
3.6.	6136	Unajmljivanje imovine i opreme						0	
3.7.	6137	Izdaci za tekuće održavanje	63.500				63.500	63.493	100
3.8.	6138	Izdaci osiguranja bankovnih usluga	17.300				17.300	13.492	78
3.9.	6139	Ugovorene usluge	62.150				62.150	46.115	74
4.	614	Grantovi višim razinama	35.000				35.000	0	
4.1.	6141	Grant za Koordinacijski odbor	35.000				35.000	0	
5.	821	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	131.000				131.000	130.511	100
5.1	8213	Nabava opreme	130.000			-7.000	122.800	122.374	100
5.2	8215	Nabava stalnih sreds. u obliku prava	1.000			+7.200	8.200	8.137	99
		UKUPNO	3.765.268				3.765.268	3.352.409	89

14 Odjel za ljudske resurse, komunikacije i međunarodnu suradnju

U Odjelu za ljudske resurse, komunikacije i međunarodnu suradnju, u 2013. godini, obavljali su se poslovi od značaja za ostvarivanje zadataka generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, kao i Ureda za reviziju u cijelosti, u segmentu koji se odnosi na poslove i zadatke ovog odjela. Aktivnosti Odjela u 2013. godini bile su usmjerene na izražajnu vanjsku i unutarnju komunikaciju, na unapređenje kadrovske politike, implementaciju strategijskog plana stručnog osposobljavanja osoblja, praćenju radne učinkovitosti osoblja, kontrole kvaliteta rada, promoviranja principa Etičkog kodeksa revizora i Kodeksa poslovnog ponašanja, kao i ukupnog razvitka Ureda za reviziju. Ukupan broj zaposlenika raspoređen je u sjedištu Ureda u Sarajevu i područnim uredima u Bihaću, Mostaru i Tuzli.

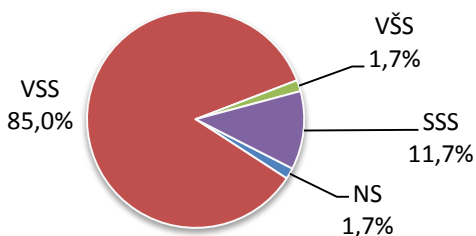
14.1 Ljudski resursi

Prema Pravilniku o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu za reviziju, za obavljanje poslova iz nadležnosti Ureda za reviziju, pored generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora sistematizirano je ukupno 61 radno mjesto za koje se predviđa 139 izvršitelja. Na dan 31.12.2013. godine, Ured za reviziju je upošljavao 60 uposlenika. Od navedenog broja dva su izabrani zvaničnici, odnosno menadžment, 44 uposlenika su revizijsko osoblje, a 14 uposlenika pripada nerevizijskom osoblju koje obavlja stručne, opće i pomoćne poslove podrške. Ukupan broj uposlenika raspoređen je u sjedištu Ureda u Sarajevu i područnim uredima u Bihaću, Mostaru i Tuzli.

U slijedećoj tablici prikazana je kvalifikacijska struktura uposlenika Ureda za reviziju. Tablica sadrži podatke o rasporedu i broju uposlenika prema mjestu rada i stručnoj spremi, sa 31.12.2013. godine.

Organizacijska shema	Broj uposlenih po stručnoj spremi, po uredima				
	VSS	VŠS	SSS	NS	Ukupno:
Ured Sarajevo	36	1	3	-	40
Područni ured Mostar	7	-	2	1	10
Područni ured Bihać	4	-	2	-	6
Područni ured Tuzla	4	-	-	-	4
Ukupno :	51	1	7	1	60

Grafički prikaz strukture uposlenih po stručnoj spremi u 2013. godini

U odnosu na ukupan broj uposlenih, razmjera broja revizijskog i broja nerevizijskog osoblja u Uredu za reviziju je zadovoljavajuća. U izvještajnom razdoblju Ured za reviziju je napustio jedan uposlenik (VSS), jer je ispunio zakonske uvjete za odlazak u mirovinu.

U slijedećoj tablici dan je pregled popunjenih radnih mjesta i broj izvršitelja po pojedinim radnim mjestima:

	Radno mjesto	Izvršitelj
1.	Menadžment	2
2.	Rukovoditelj sektora za finansijsku reviziju	3
3.	Viši revizor za finansijsku reviziju	12
4.	Revizor za finansijsku reviziju	6
5.	Mlađi revizor u finansijskoj reviziji	9
6.	Pomoćnik u finansijskoj reviziji	3
7.	Viši revizor za reviziju učinka	2
8.	Revizor za reviziju učinka	2
9.	Mlađi revizor za reviziju učinka	2
10.	Pomoćnik za reviziju učinka	2
11.	Viši revizor za IT	2
12.	Pomoćnik u IT reviziji	1
13.	Rukovoditelj odjela	3
14.	Viši stručni suradnik za normativno pravne poslove	1
15.	Stručni suradnik u Uredu GR i ZGR	1
16.	Referent za račun.- materijl. poslove	1
17.	Referent za obračun plaće i blag.posl.	1
18.	Referent za arhivu i biblioteku	1
19.	Administrator IT sustava	1
20.	Mlađi referent-tehnički tajnik	2
21.	Vozač	2
22.	Namještenik za održavanje čistoće	1
Ukupno:		60

Uporedbom broja sistematiziranih radnih mjesta sa brojem popunjenih radnih mjesta, te broja izvršitelja predviđenih sistematizacijom, sa brojem sada uposlenih izvršitelja, vidljivo je da Ured za reviziju nije kadrovski kapacitiran.

Naime, ograničena finansijska sredstva (Proračunom nedovoljno odobrena), neodgovarajući/nedostajući uredski prostor, faktori su koji onemogućavaju kadrovsko kapacitiranje Ureda za reviziju prema stvarnim potrebama, a shodno utvrđenoj sistematizaciji radnih mjesta, odnosno, Zakonom utvrđenoj nadležnosti Ureda za reviziju.

Jačanje kadrovskih kapaciteta i osiguranje odgovarajućeg uredskog prostora strateški su ciljevi, koje Ured za reviziju u narednom razdoblju, uz pomoć Parlamentarnog povjerenstva odgovornog za reviziju, odnosno Parlamenta Federacije BiH, treba ostvariti.

14.2 Razvitak ljudskih resursa

Kao poslovna funkcija u novije vrijeme, upravljanje ljudskim resursima neodvojiva je kategorija u ukupnom stratežskom, operativnom i godišnjem planiranju razvitka institucije, zbog potrebe da se upravljanje ljudskim resursima

fokusira na produktivno iskorištavanje resursa, u svrhu postizanja ciljeva institucije postavljenih u viziji, misiji i vrijednostima institucije. Ured za reviziju je u 2013. godini svoje aktivnosti usmjerio na profesijski razvitak, poticanje uspješnosti u radu, informiranje u području ljudskih potencijala, praćenje učinkovitosti, motivacija i upošljavanje sposobnih kadrova (zbog odlaska u mirovinu određenog broja uposlenika ili odlaska u druge institucije).

Sukladno usvojenom dokumentu „Strategija obuke kadrova u vrhovnim revizijskim institucijama u Bosni i Hercegovini“ (usvojen od strane Koordinacijskog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH), u 2013. godini posebna pozornost posvećena je stručnom usavršavanju i osposobljavanju osoblja Ureda za reviziju, kao i stvaranju optimalnih uvjeta za rad i razvitak ljudskih resursa, kao jednom od značajnijih faktora u ukupnom institucijskom razvitku Ureda za reviziju. Ured za reviziju, od svog osnutka posebnu pozornost posvećuje kontinuiranoj obuci svih uposlenika i u tom pogledu rukovodstvo Ureda za reviziju nastoji osigurati svim uposlenicima stručnu edukaciju, iz domena djelatnosti koju obavljaju. Stručno osposobljavanje se izvodi uz poštivanje principa da svi uposlenici imaju istu mogućnost da budu educirani, bilo da se radi o vanjskoj, ili unutarnjoj, u organizaciji Ureda za reviziju. Uposlenicima je omogućena i edukacija, uz korištenje raspoložive stručne literature, koju osigurava Ured za reviziju.

U 2013. godini stručno osposobljavanje uposlenih vršilo se:

- Vanjskom edukacijom uposlenih;
- Unutarnjom edukacijom uposlenih;
- Ostalom edukacijom uposlenih.

14.2.1 Vanjska edukacija uposlenih

Vanjska edukacija, u organizaciji Švedskog državnog ureda za reviziju, predviđena „Planom projektnih aktivnosti za 2013. godinu“ (usvojenim od strane VRI-a u BiH i Švedskog državnog ureda za reviziju), vršena je tijekom cijele godine i uglavnom se odnosila na reviziju učinka. Navedena edukacija, obuhvatila je osposobljavanje revizora učinka, uz istovremeno provođenje revizija učinka. Predstavници Švedskog državnog ureda za reviziju imali su stalnu koordinaciju sa Uredom za reviziju i po potrebi su održavali zajedničke sastanke i radionice sa revizorima Ureda za reviziju, a također su dali određeni doprinos u radu zajedničkih radnih skupina na razini VRI-a u BiH, koje je imenovao Koordinacijski odbor institucija za reviziju u BiH, a koji su se odnosili na oblast revizije učinka.

Što se tiče drugih vanjskih edukacija (seminari, sastanci, radionice, simpoziji ili drugi skupovi) nešto je smanjen broj u 2013. godini u odnosu na dosadašnje godine, s obzirom da se pristupilo krajnjim uštedama, tako da je napravljen plan koliko svako od uposlenika godišnje može pristupiti tim seminarima.

U tijeku 2013. godine Ured za reviziju je uposlenicima omogućio nazočnost vanjskim seminarima iz oblasti računovodstva i revizije i tim seminarima je nazočilo 35 uposlenika. Pored toga, Ured za reviziju je omogućio stručno usavršavanje iz oblasti revizije za pet uposlenika Ureda za reviziju.

14.2.2 Unutarnja edukacija uposlenih

Unutarnja edukacija uposlenih se odvijala kontinuirano tijekom godine, uz redoviti rad, posredstvom naputaka i smjernica. Unutarnja edukacija se odnosila na upoznavanje revizora sa značajnim pitanjima iz domena revizije i ostalih uposlenih sa važećim zakonskim i drugim propisima, kako bi se postigla bolja osposobljenost osoblja u cilju djelotvornijeg i efikasnijeg obavljanja planiranih aktivnosti u 2013. godini, kao i ostalog unaprijeđenja rada, kroz dogradnju metodologije revizijskog rada i svih drugih elemenata neophodnih za izradu što kvalitetnijeg revizijskog izvješća. Unutarnja edukacija je posebice značajna za novouposleno osoblje, koje se, kroz probni rad, detaljno uvodi u procese rada i upoznaje sa svim funkcijama iz nadležnosti Ureda za reviziju.

14.2.3 Ostala edukacija uposlenih

- Različiti povremeni seminari i radionice po pozivu domaćih i međunarodnih institucija iz oblasti računovodstva i revizije;
- Vanjski i unutarnji radni sastanci u svezi sa nacrtima zakona;
- Sudjelovanje na simpozijima i godišnjim skupovima strukovnih udruga (ovlašteni revizori, unutarnji revizori, certificirane računovođe);
- Edukacija uposlenika u pravnoj službi iz domena radnih odnosa i javnih nabava;
- Edukacija osoblja, na seminarima iz domena moderne organizacije i komunikacije sukladno Europskim principima;
- Edukacija iz oblasti IT;
- Edukacija o kancelarijskom i arhivarskom poslovanju itd.

14.3 Komunikacije

Prema usvojenoj Komunikacijskoj politici VRI-a u BiH, Planu komunikacija na razini VRI-a BiH, Politike komunikacija Ureda za reviziju sa okolinom, Vodiča za pristup informacijama, Procedura u odnosima s medijima i Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH, Odjel je u 2013. godini kontinuirano obavljao i unaprijeđivao poslove iz domena vanjske i unutarnje komunikacije (klijenti, Parlament FBiH, Vlada FBiH, Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju, javnost, uposlenici) uz operativnu realizaciju aktivnosti, po ciljnim skupinama, koje su zacrtane u Planu komunikacija VRI-a BiH, kako slijedi:

Institucijska komunikacija Ureda za reviziju, uz upravljanje informacijama, imala je za cilj praćenje i redovito procjenjivanje stajališta i mišljenja javnosti o radu Ureda za reviziju, kao i promoviranje rada Ureda za reviziju, posredstvom predstavnika medija i prezentiranja posredstvom web – stranice Ureda za reviziju.

Komunikacija sa ciljnim skupinama, koju je Ured za reviziju uspostavljao tijekom protekle godine, bila je temeljena na principima:

- Što otvorenija komunikacija, vodeći računa o nadležnosti Ureda za reviziju;
- Ostvarena tako da sve osobe i institucije, koje su uključene u proces revizije primaju iste informacije;
- Ostvarena tako da se prave informacije pružaju blagovremeno.

Ostale aktivnosti iz domena komunikacija odnosile su se na kontakte sa sveukupnom javnošću (po zahtjevima institucija, organa, tijela, pojedinaca, ili samoinicijativno po procjeni Ureda za reviziju, kao i na pisanu korespondenciju sa vanjskim subjektima po njihovim različitim upitima i zahtjevima.

Odnosi s predstavnicima medija i drugih istraživačkih nevladinih institucija – u 2013. godini bilo je više TV i radio istupa, priloga o radu Ureda za reviziju, saopćenja za javnost ispred Ureda za reviziju, konferencija za tisak, objavljenih intervjua u dnevnom tisku predstavnika Ureda za reviziju, pismenih odgovora na novinarska pitanja, prijema novinarskih ekipa, samoinicijativnog pisanja printanih medija o revizijskim izvješćima Ureda za reviziju, (prema pregledu raspoloživih dnevnih i tjednih novina), prijema ekipa nevladinih istraživačkih centara (Centar civilnih inicijativa, Centar za istraživačko novinarstvo, Centar za humanu politiku, PKF centar-SPEM projekt itd.), okruglih stolova, sastanaka i konferencija na temu revizije, pismenih statističkih analiza i podataka po zahtjevu različitih domaćih i inozemnih istraživačkih institucija, više puta.

Uz tekuće aktivnosti iz domena komunikacija, operativnim realiziranjem Plana komunikacija u 2013. godini, obavljani su i drugi zadaci koji su u nadležnosti Odjela za ljudske resurse, komunikaciju i međunarodnu suradnju, bilo da se radi o aktivnostima iz nadležnosti Ureda za reviziju ili o povremenim aktivnostima, u okviru radnih povjerenstava imenovanih u Uredu za reviziju, ili radnih skupina koje je imenovao Koordinacijski odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH. Odjel je kontinuirano vršio ažuriranje personalnih podataka uposlenih u svezi sa stručnim obrazovanjem, nadogradnjom i napredovanjem, kao i druge podataka iz domena ljudskih resursa. Unutar Odjela vođene su i druge evidencije (statistički podaci) potrebni za vanjske korisnike, predstavnike medija, nevladinih organizacija i drugih zainteresiranih strana.

U 2013. godini, u organizaciji Odjela, obilježena je godišnjica rada Ureda za reviziju institucija u FBIH (trinaest godina). Tim povodom održano je i radno druženje svih uposlenika Ureda za reviziju, kojom prigodom su razmijenjena mišljenja i iskustava u cilju unaprijeđenja rada i postizanja zavidnih rezultata u radu.

14.4 Međunarodna suradnja

Na polju međunarodne suradnje, Ured za reviziju je imao međunarodne kontakte, (po zahtjevima međunarodnih institucija, inicijativa, ili potreba, koje su prethodno procijenjene u odnosu na nadležnost Ureda za reviziju, ili su se odvijali prema odlukama Koordinacijskog odbora VRI-a BiH, koji, između ostalog, utvrđuje zajedničku strategiju VRI-a u BiH u odnosu na međunarodnu suradnju i određuje zastupanja u međunarodnim tijelima.

Najčešća suradnja u 2013. godini ostvarena je sa Švedskim državnim uredom za reviziju (SNAO), koji pruža podršku na Projektu institucijske suradnje na reviziji javnog sektora, što je naročito omogućilo stjecanje suvremenih znanja i usvajanja praksi iz domena revizije učinka. Koordinacijski odbor vrhovnih institucija za reviziju u Bosni i Hercegovini je, sukladno Projektu međunarodne razvojne suradnje, usvojio Plan implementacije Projekta suradnje između VRI-a BiH i SNAO za 2013. godinu i od tada su intenzivirane aktivnosti vezane za rad radnih skupina imenovanih od strane Koordinacijskog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH. Radne skupine su sačinjavali predstavnici sve tri vrhovne revizijske institucije u BiH, koji su dali svoj puni doprinos u radu. Iz zajedničkih aktivnosti članova radnih skupina proizašli su određeni jedinstveni dokumenti, koji se odnose na VRI-e u Bosni i Hercegovini.

Međunarodna suradnja odnosila se i na studijska putovanja u inozemstvo i nazočnost raznim kongresima, konferencijama, sastancima i seminarima glede proširivanja stručnih znanja i iskustava drugih zemalja i korisne razmjene iskustava iz domena koje su direktno ili indirektno u svezi sa obavljanjem revizijske funkcije.

Menadžment Ureda za reviziju u 2013. godini obavio je i nekoliko studijskih posjeta drugim vrhovnim revizijskim institucijama, glede sudjelovanja na simpozijima, a u svrhu razmjene pozitivnih iskustava iz rada revizijskih institucija (SAD, Švedska), a predstavnici Ureda za reviziju su u 2013. godine sudjelovali u radu različitih konferencija, simpozija, seminara na temu revizije javnog sektora i uloge revizije u jačanju discipline javnog sektora, pravilnog trošenja javnog novca, uloge revizora u borbi protiv korupcije i drugo. (Slovenija, Crna Gora, Belgija, Albanija, Njemačka).

Po ovlastima Menadžmenta Ureda za reviziju, različitim sastancima, seminarima i simpozijima nazočili su rukovoditelji sektora, kao i drugi uposlenici. Tako su predstavnici Ureda uzeli aktivno sudjelovanje u radu preko 50 sastanaka i radionica.

14.5 Projekti i međunarodne institucije sa kojima je ostvarena suradnja

U 2013. godini nastavljena je ili ostvarena suradnja sa:

- Švedski državni ured za reviziju (SNAO) - na razvitku međunarodne suradnje između vrhovnih revizijskih institucija u BiH i SNAO, sa akcentom na implementiranju Projekta revizije učinka,
- PEFA - upravljanje javnim financijama,
- USAID - predugovorne kontrole (Odjel za proračun radi jačanja institucijskog kapaciteta federalnog Parlamenta za razmatranje i planiranje proračuna),
- USAID - aktivnosti Partnerstva za unapređenje ekonomskih reformi,
- USAID - jačanje uloge parlamentarnih povjerenstava odgovornih za reviziju u Bosni i Hercegovini,
- USAID - modaliteti suradnje VRI u BiH,
- USAID - unutarnja revizija i unutarnja kontrola,

- THE WORLD BANK - ocjena javnih rashoda i financijske odgovornosti; procjena javne potrošnje i financijske odgovornosti u BiH (PEFA),
- Europska unija - podrška uvođenju javne unutarnje financijske kontrole u BiH,
- EU DECEB - razvitak centralnih organa vlada u BiH/VM,
- OSCE - unutarnja revizija i unutarnja kontrola-suradnja sa parlamentima,
- Ured Vlade Velike Britanije - SPEM Projekt-upravljanje javnim financijama,
- SIGMA - Kolegijalna revizija o vrhovnim revizijskim institucijama u BiH,
- Transparency International za BiH - monitoring napretka u provođenju antikorupcijskih reformi u BiH,
- USAID - pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije,
- EU i MM - razvitak administracije i izgradnja institucija sustava u BiH,
- INTOSAI, EUROSAI - kongresi.

15 Zaključni rezime

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, sukladno zakonskim ovlastima i postavljenim ciljevima u misiji i viziji svoga djelovanja želi pružiti pomoć i biti poticaj izgradnji institucija sustava u FBiH na način da predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti omogući ispravno djelovanje u cilju postizanja pozitivnih učinaka na dobrobit cjelokupne zajednice.

Cilj svih aktivnosti i zadataka, koje je izvršio Ured za reviziju u 2013. godini, uz stalno unaprijeđenje rada i redovitu edukaciju osoblja za vršenje kvalitetne revizije, je kontinuirano podizanje i jačanje kvaliteta rada, osiguranje povjerenja javnosti u pouzdanost revizijskog izvješćivanja, s posebnim akcentom na implementiranje preporuka revizije, koje osiguravaju pozitivne pomake u radu revidiranih subjekata, što svakako značajno utječe na disciplinu u trošenju javnog novca, povećanju odgovornosti javnih dužnosnika i povećanju efikasnosti državne administracije.

Zamjenik generalnog revizora:

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

